

AVANTGARDEN

Vinteroffensiven stlner av — men ennå raser heftige kamper.

Når en skal bedømme russernes seire under vintermånedene er det ikke bare de veldige landområder russerne har befridd som er hovedsaken. De har oppnådd en rekke taktiske seier av overordentlig betydning. Trass i de fantastiske seiersmeldinger tyskerne sendte ut ifjor sommer, viste det seg at det var tyskerne som hadde hatt de største tap, ikke russerne. Under hele kampperioden på Østfronten har de russiske hærførere og den øverste russiske ledelse vist seg som mestre i strategiens vanskelige kunst. Det er ikke for ingenting russerne er verdens beste sjakkspillere.

Under vinterkampene på sørfronten ble tyskerne slått i slag etter slag. Men enhver offensiv har sin begrensning. Umåtelige forsyninger skal fram til millionhæren, og det stilles veldige krav til transportvesenet. Den russiske storoffensiv nådde sine mål og mere enn det. Men de kiler som ble rettet fra mot Dnjepr og Dnjepropetrovsk var ikke en fortsettelse av offensiven, men utløpere fra denne og følere inn i fiendens rekker for å øke forvirringen som tilbaketogget hadde skapt.

Tyskerne var tvunget til så hurtig som mulig å tilkalle forsterkninger for igjen å kunne opptre med full slagkraft. De første av disse forsterkninger nådde fram til Char'kov da russerne sto foran byen, men de ble slått sønder og sammen og byen måtte overgis til russerne. Men den tyske hærledelse var tvunget til å gjennomføre en motoffensiv så ikke den røde armé kunne stabilisere sine stillinger og skape en basis for ny offensiv. Den tyske hærledelse gjør dette nødtvungent. Årstiden er alt annet enn gunstig for slike angrep og det tar kraften ut av en påtenkt sommeroffensiv.

Den tyske offensiv er sterk og viser at tyskerne virkelig har kunnet føre fram store forsterkninger, sannsynligvis ved å svekke forsvaret i Vest- og Syd-Europa. Viktigere er det at de stiller opp overordentlig sterke flystyrker. Tyskland har relativt større flyreserver enn folk. Ikke minst på grunnlag av muligheten for en gasskrig har de holdt noen tusen bombefly i reserve i Tyskland, og det er deler av denne reserve som nå settes inn.

Russerne møter de nye fremstøt med sin gamle taktikk. De forsøker å utmatte fienden og tilføye ham så store tap som mulig. Men å holde de fremste posisjoner med alle midler ville være uriktig strategisk sett. Det betyr ikke at de har oppgitt er by som Charkov frivillig, de har forsøkt å holde der så lenge som mulig, men besiddelsen av byen har ikke avgjørende betydning for de videre planer.

Russerne er blitt kastet tilbake mot øvre Donetz-elven og det har rast voldsomme kamper særlig i området mellom Tsjugujeff og Isjum ved Donetz vest for Charkov. Men tyskerne har ikke oppnådd noen avgjørende resultater, bare erobret begrensede landområder. Derimot har de allerede lidd store tap i mennesker og materiell.

Lenger nord fortsetter ennå den russiske offensiv. Etter erobringen av Vjasma har russerne rykket videre rett vestover og bla erobret Izdjevko ved Dnjeprs øvre løp, 35 km fra Vjasma. Tyskerne satte seg voldsomt til motverge her og det raste et slag i 3 dager. 3 tyske infanteridivisjoner og 1 motorisert divisjon ble revet opp. Russerne behersker nå hele Dnjeprs øvre løp og har allerede tilbakeerobret halvparten av Smolenskområdet og står 50/60 km fra Smolensk.

Etter erobringen av Dorogobusch er russerne kommet inn i Smolensks forsvarssone, og kampene står om Duchovsijina og Jarzevo, begge n/a for Smolensk, og Jelnja lenger syd.

Tyskerne trekker seg langsomt tilbake, men oppgir ikke områdene uten harde kamper.

Syd for Ilmensjøen raser kampene med ufornminskt heftighet. Russerne har befridd store områder og tatt en rekke viktige nøkkelstillinger, men har ennå ikke klart å gjenerebre de to viktige tyske posisjoner Staraja Russa og Cholm. Den siste by er imidlertid nesten omringet.

Ved Leningrad har det vært heftige luftkamper og på en relativt kort tid ble det skutt ned omlag 100 tyske fly.

Restene av tyskernes Kaukasusarmé trenes stadig mer sammen på Tamanhalvøya. Russerne har bla tilbakeerobret Abinsk, rett nord for Novorossisk, Protoks og Slovjansk. I tiden 21—28 mars ble 251 tyske fly skutt ned på Østfronten mot et russisk tap av 95.

De russiske partisaner utfører stadig nye heltebedrifter bak fiendens linjer. I Kievområdet omringet partisanene en sterkt befestet by og inntok den med atom. Hele den tyske besetning ble tilintetgjort.

VINTEROFFENSIVENS FASIT

I et særkommunikat har russerne gitt en oversikt over de tyske tap i tiden 1 nov. til 31 mars. I alt er 343 000 tyskere tatt til fange og 850 000 falt. Nasistene har tap 5000 fly, 9000 tanks og 20 000 kanoner. 482 000 m² land er befridd, dvs. et område like stort som Tyskland.

ITALIANSK OPTIMISME

Får vi bare Rommel over hit så drar han snart sine tropper elastisk ut av Italia.

DEN NIENDE APRIL

Tre av de lengste år i vårt fedrelands historie har gått. Tre år i krig med en fiende med ånd og kultur fra den grå middelalder, en fiende med tukthusfangens moral.

Det er over en tusen dager i tre år. Hver dag har hatt sine lidelser og krevet smertefulle ofre. Men hver dag har betydd en seier, en seier for et folk som ikke lot slavelenkene tyngre seg ned, men sto trassig oppreist i kampen.

Vi har ytt ofre. Men vi vet at vi må yte mer. Vår kamp er ikke slutt, de avgjørende slag står igjen. Og da vil det kreves ennå mer av oss, større ofre enn noensinne. Det bør en hver nordmann vite og handle deretter.

Vi må forsterke vår kamp og gjøre vår motstand mer effektiv. Likesom før vil en hver av oss bli stilt på prøve, men nå er vi snart kommet dit hvor det ikke bare gjelder å stå i mot med ånd og sjel, men med nevr. Harde og brutale slag er noe vår fiende forstår bedre enn tanker og ord.

I dag kreves det av oss at vi bruker alle de våpen vi har i kampen for vår frihet. Vi har ikke lov å gi slipp på et eneste ett.

Mange av våre landsmenn befinner seg i dag utenfor landets grenser. De fører også sin kamp, og fører den kanskje like intens som oss. Hva har ikke våre tapre sjøfolk ytt? Og de norske flygere som i kamp har vist sin overlegenhet overfor våre fiender?

Nordmenn ute og hjemme står i dag samlet i kampen, med kongen og regjeringen i spissen.

R. A. F. 25 ÅR.

«Aldri har så mange statt i så stor gjeld til så få!» Det var Churchills ord da han for nesten to år siden hyldet de tapre britiske flygere for deres seier i luftkampen over England.

Nasistene hadde høsten 1940 planlagt en invasjon av England og sendte sitt flyvåpen over for først å vinne herredømmet i luften og knekke moralen hos det engelske folk ved hensynsløs bombing.

Trass i at de var overlegne i antall led de nederlag. På to måneder ble 2375 tyske fly skutt ned. Det mot og den innsats de fa tusen britiske flygere her viste kan aldri glemmes og aldri verdsettes høyt nok.

Næstlederne i Landsorganisationsen sødte stærkt gymnasen skubbet og sportsgruppen å brakte fagforeningene og deres tilhængerne til angiver for sitt sammegjærte arbeid. Vi mener ranskerstiller på 33 fra Landsorganisationsen angående den skole- og lærerarbeidets arbeidsvilkår. Der stilles 4 spørsmål:

1. Finnes det innen forhandlets virksomhets bedrifter som arbeider medarbeidet til?
2. Finnes det innen forhandlets virksomhets bedrifter som arbeider medarbeidet til?
3. Finnes det innen forhandlets virksomhets bedrifter for å freigjøre arbeidskraft ved utnyttelse av bedriftens egne eller fagforeningens egne arbeidere?
4. Oppgaver over de arbeidsoppgaver i forbindelse med arbeidet hvor samvirket arbeidskraft kan utnyttelse av fagforeningens arbeidere?

Dette er da av betydning overfor fagforeningene til uttalelse.

Som man forstår skal man her gi opplysninger om bedrifter som arbeider medarbeidet til slik at man kan få tatt i endel arbeidere fra disse, og kanskje ha berettigelse man å til fordel for et nytt arbeid.

Det er her et klart krav på å få fagforeningene til å utnyttelse sine medlemmer og deres arbeidsgivere. Arbeidene til fordel for fagforeningens arbeidsgivere og arbeidsgiverens bedrifter til fordel for medlemmer.

Frå Samarbeidskomiteen 3 4 mars sendt ut et skrymte med 3 spørsmål angående bedriftsarbeidsgivere. I punkt 2 spørsmål om hvor og i hvilken utstrekning bedriftene hjelper sine arbeidere med innkjøp av fisk, grønnsaker osv. Fiksen er jo i stor utstrekning respektert ved på forskjellige steder i landet. Gjennomsnittet er også respektert, men det er akkurat noe å til på kortere. Osv. må jo betydning respektert være, da det jo praktisk tatt ikke er noen medlemmer som ikke er respektert. Når arbeidere har sjakter som er hjelpsomme og utvunnet det «korte» girer å skilte medlemmer, skal fagforeningenes tilfettene være angivere overfor disse. Men ingen offentlig notiseman har seg brukte til dette arbeid, selv om disse skriv er formet svært hurtig og forsiktig.

FORELDRENE VERNER BARNNA!

Kampen med ungdomsorganisasjonen fortsetter og resultatene er til og med bedre enn før. I Lærerskoleg ble det for 14 dager siden tatt inn 7 barn. Bare 1 møtte. 2 foreldre ble kjenngitt for 6 måneder. I Kristiansand er det blitt gjort et nytt framskritt etter den første ferske. Over 100 barn ble innkalt, men bare 4 møtte. I siste halvår er det blitt foretatt ca. 35 arrestasjoner som følge av at foreldre har søkt å sende sine barn til ungdomsorganisasjonen. Av de 35 er det overvurderte antall igjen på frifot.

Vi mener gjerne igjen den store betydning av samarbeidet med ungdomsorganisasjonen. For de som har ikke skjønt over hva denne fagforening egentlig betyr og hvilke ofre som krever og søker her, vil det seg for barns skyld. Ranskerstiller er av og for seg for foreldres vanske til selv å oppvåkta sine barn, har alltid vært meget gode, men de kan til endelig bedre. Ved forber som følge av søkning bedriftene hadde seg strengt til sakens endelige og fastholde at de ikke vil sende barna fra seg. Utvandringsdemonstrasjoner kan være utlokt.

Behold ikke avisen når du har lest den. Den er ikke dmi! Gi den videre til en pålitelig kammerat. Han venter på den!

Europa arbeider for Tyskland — det er ikke bare et gabberst slagord, det er en realitet. Tyskernes egen arbeid som girer deres arbeidsgivere, og de vet det kanskje ikke selv. Men ikke bare hvert arbeidsgiver som tar på et minner arbeid, og så produktivt arbeid som mer eller mindre berettiget av innsats for oss selv. Norske produsent arbeid til det yttre. Eksempel over: skal er det de som gir av seg, ikke vil bli utnyttet av tyskerne som har et mål, og som vil tilbede dem. De ønsker alle sine bedrifter for å møte dem, men ikke bare det — de forstår også å utnyttelse vår innsats til sin fordel.

Den skolearbeid nasjonale arbeidsutvalget som nasjonale idag har innført er et hold i deres forsøk på å utnyttelse fagforeningens arbeidsgivere. Og vi skal ikke se bort fra at de kan møte å gjennomføre nasjonalisering slik at arbeidsgivere ikke ender opp med utnyttelse.

Vi har idag en klar oppgave, det er å hindre at denne arbeidsutvalget blir effektiv. Og denne kamp må føres med alle midler, brutale, høylystede og med en helt stendig offervilje i kampen. Det gjelder ikke med noen synsbudsk notiseman, eller noen form for propaganda.

Tusener av nordmenn vil nå bli skrevet ut til arbeid, først og fremst til tyske arbeidsgivere. Vi bør forsøke oppgaver blir å forsøke denne utskrivning og så effektivt som mulig samarbeid innkalt. Og her vil ingen annen mulighet for å utnyttelse utskrivning så får så mange som mulig forsøke å komme vekk. Det er bedre å ta en jobb i Sverige enn å treke for våre byriner. Og de som ikke har noen annen utvei enn å legge ned arbeid, de vet at de med et svært minutt må handle effektivt arbeid.

Dette er greit å si, vil mange innvende, men vandringsdemonstrasjoner.

Det er så, men selv om det er akkurat så vanskelig så skal det gjennomføres. Det skal gjennomføres selv om det skal koste vårt liv. Det er vår plikt, det er vår eneste heilige plikt.

Vi må ikke være med på å bygge opp vårt eget kenesed. Gjør vi det er vi også verdige til å sitte i det.

Det kreves idag av nordmenn at de gjør sin plikt. Og de må gjøre den hver for seg. Vi lever under gerrettsmyndighet. Men de har ikke lov å bygge ut oss. De kan skyte deg og din kammerat, men de kan ikke skyte allsammen.

Men det kreves ikke bare innsats av de som blir skrevet ut. Det kreves forsøkt innsats av alle. Mange går idag rundt og har serien på kirkeland. Seren vil aldri komme hvis vi ikke alle tar et tak. Fonden er kanskje slett. Det er vi som skal stå den.

Kultur er for alvor begynt.

3. makten har hittil i krigen mistet 90 krigsskip, heri ikke 7000 tonn blikk. I skinn har mistet 1 stort slagsskip, 1 korvet, 2 jagter, 4 kryssere, 39 jagere, 4 kaper- og 60 mindre båter.

4. makten har mistet 10 kryssere, 48 jagere og 35 andre fartyg. Japanerne 2 slagsskip, 4 hangarskip, 17 kryssere og 70 jagere.

5. makten har hittil skadet over 5 millioner tonn akselomasse. Japan som hittil har hatt de største tapene har tatt 14% av sin havproduksjon.

De allierte har hittil skadet over 5 millioner tonn akselomasse. Japan som hittil har hatt de største tapene har tatt 14% av sin havproduksjon.

Forsvarsdepartementet har for 1939 beregnet utgifter på 5 milliarder kroner. Dette er en økning på 1 milliard kroner sammenlignet med budsjetten for 1938. De utgiftene går i utskuddet, trykkt og betyngelse oppført i punktregulert eller på basis av 1938.

Budsjettet er i alt på 8 375 300 pund (ca. 148 millioner kroner) en økning fra forrige år som på 1,8 milliard pund.

Nesten halvparten av budsjettet faller på Forsvarsdepartementet. Utgiftene er oppført med 3,8 milliard pund.

Ca. en fjerdedel eller 2,1 milliard pund av utgiftene går til forsvar. (Forsvar med utgiftene av gjelden med 1,2 milliard pund.)

Sosialdepartementet har fått 860 000 som gir til nordmenn i Sverige, sykehus osv.

Helsedepartementet 300 000 pund.

Kristendomsdepartementet 60 000 pund. Blå til kristendomsdepartementet, skatte, sykehus osv.

Utenriksdepartementet 210 000 pund. Av disse dekkes også utgiftene til pressefagene utenfor England.

Industriorganisasjonen i London har fått utbetalt sin berettigelse med 5000 pund til 70 000, hvorav det er 100 000 til Norsk Tidsskrift for arbeidsgiverne med 5000 pund som gir til medlemmer osv.

730 000 pund går til dekke.

hjelpepøl av varer til Norge eller krigen er blitt utbetalt budsjettet.

bedriftene kommer med 8 milliard pund fra Noteringsbyrået (den norske handelskammer). Det er utbetalt beløp 375 000 kroner fra forskjellige statensbedrifter.

De statensbedrifter som blir trukket fra alle nordmenns fornyelse i utlandet er ikke regnet med da de blir satt tilbake med henblik på ordning ved byplanarbeidet.

Det beløp som blir tatt fra handelsstaten utvunnet det som ordinært skulle tilfalle staten vil bli tilbakebetalt eller grunnlagt. Finansdepartementet har pr. 31 januar 1943 satt opp en medføringsoversikt hvorfor handelsstaten til dette beløpsett har utbetalt 2,25 milliard pund utvunnet det ordinære, et beløp som da kan betraktes som betaling av statsgjelden.

Britene skal nå utnyttelse enkelte barner på den tyrkiske bygd på grunn av den sterke økning av deres krigsforbringer til Tyrkia.

Svensk Sosialdemokraten skriver at tyskerne begynner å bli mer og mer av de norske marinerarbeidernes angrep på Flora. For tiden beskyttet krysserflotilla et av sine egne skip som måtte settes på grunn. Fere drøpte tyskere ble drept i land i Sandnessjøen.

Utenriksminister Trygve Lie er for tiden i USA i Washington hadde han en kongelig samtale med Roosevelt i Det hvite hus. Fagforeningene utvunnet statsministeren vil rekke av seg selv som medlemmer og statens skattebetalere som var tilbake. Han har videre tatt i betraktning med Lomann, som har med fagforeningens samarbeid til de krigsberedte land etter krigen å gjøre videre med Lomann, den danske og svenske sendemann. Den norske ambassadør Morgensonne var tilbake ved de fleste av disse konferanser.

Man regner med at i Ruhrområdet er det oppstått 1000 tungve og 1500 lette luftvernskanoner, med en betydning på i alt over 150 000 tonn.

Tyske familier i Bulgaria har fått beskjed om å stå ferdig til å evakuere på kortest varsel.

russiske folkestyret.

Det var fra russisk side aldri vært hovedet at Sovjet-Unionen ennå er nådd fram til et kommunistisk eller sosialistisk samfund. Det ville også ha vært en umulighet på den korte tiden arbeiderstaten har eksistert, og hvor en stor del av nasjonalinnetekten har gått til et slikt uproduktivt formål som rustninger.

Men grunnmuren er lagt til et sosialistisk samfund, en grunnmur så solid og monumental at selv ikke krigens herjanger i dag formår å rukke den.

Det russiske samfund hviler på to hovedpilarer. Den ene er ideen om de enkelte borgers rettigheter og plikter. Det er den gamle sosialistiske lære om «likhet og broderskap» som settes ut i livet og som betyr at alle samfundets medlemmer har like rett til å leve og til å få sin rettferdige del av de gode samfundets som skilut skaper.

Den andre hovedpilar er læren om samfundets tekniske organisasjon — på hvilken måte frembringelsen av gode skal bli mest effektiv, og på hvilken måte samfundet skal innrettes for at det skal skje en rettferdig fordeling.

Etter disse retningslinjer er det russiske samfund oppbygget. De økonomiske prinsipper har muliggjort den kolossale, ja eventyrlige utvikling av det russiske samfund i de siste 25 år, fra å være et tilbakefallende bondeland til å bli et av verdens ledende industriland. De moralske prinsipper har gjort at det russiske folk med hele sin sjel og hele sin styrke har gått inn for denne oppbygning likesom de idag med sitt liv forsvaret den.

Den russiske samfundshusholdning hviler på felleseie av alle produksjonsmidler. Fabrikker, jernbaner, elektrisitetsverk, de fleste boliger i byene, alt som skaper materielle verdier står under statens ledelse. Og hva dette har betydd for en effektiv organisasjon av produksjonen forstår vi først idag når vi ser resultatene. Istedenfor de private interessers tilfeldigheter har de russiske sosialister med nesten vitenskapelig nøyaktighet kunnet bygge opp landet økonomisk på samme måte som en byggmester setter opp et hus. Istedenfor privatkapitalistisk konkurranse har russerne hatt folkets solidaritet og offervilje fordi de visste at det de skapte tilhørte dem selv.

Den veldige økonomiske oppbygning i Sovjet var ikke ferdig da krigen kom. Og heller ikke var dets styresett kommet fram til de former som er normen for et sosialistisk samfund.

Den kolossale økonomiske forandring av det russiske samfund stilte strenge krav til statsledelsen og til folkets disiplin. Men en rekke av hovedprinsippene i den kommende folkefrihet var allerede gjennomført. Først og fremst ved en gjennomføring av det økonomiske demokrati som betyr økonomisk likestilling i alle dets former for alle samfundets medlemmer. Dermed er selve kjernen for folkestyret skapt. Uten det er folkefrihet illusjoner.

Den politiske frihet i Sovjet har vært begrenset til det som gavnet den sosialistiske oppbygning. Ledelsen har ligget hos et politisk parti som har vært sterkt forankret i folket.

Men en kan ikke uten videre si at det har vært dette parti og dets ledere som har gjennomført noe selvbestaltet diktatur. Retningslinjene for statsledelsen har vært klare i og med de sosialistiske grunnprinsipper, og innenfor denne ramme — utelukkende innenfor denne ramme — har den russiske stat vært ledet.

En skal heller ikke se bort fra at Unionens parlament består av folkevalgte representanter

WALLACE OM ETTERKRIGS-TIDENS DEMOKRATI

De forente staters visepresident Wallace har nylig holdt en tale hvor han bla. sa: «Oppgaven etter krigen må være å sikre menneskelig lykke. De vesteuropaiske demokratier var først og fremst politiske demokratier. Disse hadde imidlertid den svakhets at de ofte ble rammet av økonomiske kriser, ja, de kunne i sin utøring ha tilstrekkelig makt. Sovjet-Unionen bygde igjen på en annen samfundsbform, idet de hadde lagt vekt på det økonomiske demokrati som betydde at ingen kunne leve av sin formue, bare av litt arbeid. Men de hadde også gjennomført det vi kan kalle etnografisk demokrati dvs. en gjennomført likestilling av de nasjonale enheter. Videre hadde de et undervegsdemokrati, idet de sikret alles rett og mulighet til uttømmelse. Tilslutt hadde de et kvinnes demokrati som sikret likestillingen mellom mannen og kvinnen.»

og at det frie ord og den frie mening ikke har vært underlagt noen restriksjoner hvor det gjalt oppbygningen.

Sovjet-Unionens grunnlov viser at det økonomiske demokrati utbygges videre til også å omfatte et vidt politisk demokrati. Det er en utvikling som kommer skrittvis ettersom samfundet utvikles og menneskene mognes. Like så litt som Sovjetsamveldet med et enkelt skritt økonomisk kunne forandre landet totalt, kan dets borgere på kort tid vokse seg inn i den samfundsmønstret som et sosialistisk samfund krever.

Anderledes vil det være når den første økonomiske oppbygning er ferdig. Prinsippene for samfundshusholdningen vil være klare og selvfølgelig, og alt ligge tilrette for en menneskelig økonomisk, sosial og kulturell frihet.

Krigen har jevnet ut mange motsetninger mellom landene. Synet på Sovjet-Unionen har også totalt endret seg. Deltvis skyldes det Sovjets militære prestasjoner og den enestående folkevilje som ligger bak forsvaret av arbeiderstaten. Men forandringen skyldes også, og kanskje ennå mere, at det politiske spenningsforhold innenfor de enkelte land er styvnet fordi alle er samlet om den ene oppgave å vinne krigen, og fordi denne oppgave også har fordret et klarere syn på ens eget samfund. Uviljen mot å vende tilbake til de gamle uryddige økonomiske forhold åpner veien for reformer.

Vurderingen av Sovjet-Unionen er blitt teknisk-økonomisk saklig, og en ser de enorme resultater den sosialistiske planøkonomi har oppnådd. Det gamle syn som var preget av rennensens rotsel for sine penger, bedriftsleiers for at en skulle «ta fra hazzbedriften, overklassens forakt for massen, alt dette viker tilbake under krigens jernharde tid, alt viker tilbake for den mørke forandring og menneskets vilje til en rik og lykkelig verden.

Sovjet-Unionen vil spille en meget stor rolle etter krigen. Ikke bare som stormakt, men fordi dets folk uten opphold vil fortsette oppbygningen av sitt samfund. Sovjet-Unionen vil aldri militært være noen trussel mot andre. Sosialt derimot kan nok de resultater de kan vise frem være en trussel for dem som i de enkelte land med fornyet styrke vil ta opp mørkemennens rolle.

Men verdens andre land vil også oppta en nyorganisering etter krigen, og jo hurtigere de enkelte folkene møter hverandre på en felles vei, jo hurtigere vil det skapes en verden mere verdig menneskelheten enn idag.

SVENSK SYN PÅ MATSITUASJONEN I NORGE

En svensk ernæringsspesialist skriver i «Nordens Frihet» om forholdene i Norge:

Som så mange andre land var Norge langt fra selvberget før krigen. Vi hadde 1/3 av det nødvendige korn, nok kjøtt, melk og egg, et stort overskudd av fisk, litt lite grønnsaker, et meget stort overskudd av fett (hvalkjetten). Poteter og rotfrukter hadde vi tilstrekkelig av. Vi kan godt si at sammen av produksjonen var kvalitativt fullverdig, men tilstrekkelig kvantitativt sett.

Okkupasjonen har ført med seg en total forandring i dette forholdet. At kvaliteten måtte synke var innlysende, men kvaliteten har også sunket så dypt at Norge næringsmessig sett står på randen av en katastrofe.

En voksen mann som ikke er kroppsarbeider forbruket ca. 2500 kalorier pr. døgn, men jo tyngre arbeid en har, dess flere kalorier forbruket en, ja det fins folk som forbruket opptil 10000 kal. om dagen.

De rasjoneringsbestemmelsene vi har i dag gir sammenlagt en kalorimengde av 1500 pr. mann pr. dag. Ting som skulle skaffe oss fett slik som smør og nysilt melk fins det for det sistes vedkommende slett ikke, og for det førstes vedkommende ytterst sjelden.

Vitamintilførselen er også særdeles skrøpelig. Frukt kan en ikke få, grønnsaker er strengt rasjonert og når da potetenes vitamininnhold forsvinner utover våren ser ikk-situasjonen lys ut.

Barn under 8-10 år får sitt behov fylt. Barn over 10 år får et underskudd som øker med alderen (60 % av behovet). Voksne får betydelig mindre enn behovet (70 %), og kroppsarbeidere med hardt arbeid får ikke mer enn at de kan holde det gående uten arbeid (50 % av behovet).

Følgene av vitamin- og kalorimangelen ytrer seg på mange måter. Det mest vanlig symptom i Norge i dag er en almen slapphetstilstand. Folk tar av, er grå og bleike, og har fått redusert sin arbeidslyst og energi.

Situasjonen bedres ikke etter hvert, men blir stadig verre. Stadig flere ting forsvinner fra markedet, som t. eks. tran. Etter hvert som situasjonen forverres, blir selvfølgelig også følgene verre. Natthindhet, svekkelse av motstandskraften overfor infeksjonssykdommer og skjorbuk, alt er velkjente symptomer i Norge i dag.

(TT) Den amerikanske flyproduksjon hadde en verdi av 5 milliarder dollars i 1942, en stigning på 186 % fra 1941. I dette år kommer de amerikanske fabrikker til å levere bombefly som selv med bombelast er hurtigere enn de nærværende jagertyper. De vil nå opp i en hastighet av 720 km i timen.

Molybdengruvne ved Knaben som ble bombet for en tid siden er så sterkt skadet at det vil ta nesten ett år å få de reparert. Tyskerne hadde planlagt store utvidelser, og en rekke arbeidere fra hele landet var blitt tvangsutskrevet til anleggene.

Vi ber deg snu deg vekk i forakt fra din kamerat når han i sløv uvitenhet vil fortelle deg ting som hverken du eller han bør vite. Vi ber deg si til alle som viser dårlig disiplin i den kampen vi idag forer at de faller sine landsmenn i ryggen. Vi ber deg si at blant nordmenn idag hersker det samme taushetsplikt som i militære formasjoner. Vi er en nasjon i krig — vi er alle soldater.

35 000 NORDMENN SKAL I FØRSTE OMGANG PÅ SLAVEARBEID.

Det sies at arbeidsmobiliseringen har til hensikt å sikre forsyningene våre. Dette er en misforståelse. Allerede i slutten av mai 1941 ble det gitt en forordning som ga høve til å skrive folk ut til jord- og skogarbeid. Forordningen ble flittig brukt i fjor og fra kompetent hold er det opplyst at det ble skafret tilstrekkelig skafret arbeidskraft. En annen ting er at det var umulig å få virkelig utlærte landarbeidere overført til jord- og skogbruket fra de tyske anleggene. Tyskerne nektet å gi dem fri, i det Norges forsyninger er dem temmelig likegyldige.

Noen tall vedrørende vedhogstene illustrerer godt hvor løgnaktig den propaganda er som hevder at arbeidsinnsatsen gjelder livbergingen vår. Det ble i fjor hugget ca. 1 300 000 favner ved her i landet. Omlag 300 000 favner ble levert til forbrukerne, 800 000 favner ble fraktet fram til vei eller jernbane, men varene med drivstoff m.v. gjorde det umulig å få brensel fram til forbruksstedene, ca. 200 000 favner ligger igjen i skogene.

Disse tørre tall viser klart og tydelig at arbeidsmobiliseringen bare har en hensikt: Å gjøre det lettere for tyskerne å gjennomføre planer av direkte krigsviktig betydning for dem. Bli den totale arbeidsinnsatsen en suksess, kan den få bare en følge: Å gjøre vår og våre alliertes kamp vanskeligere. Arbeidsinnsatsen kan bare skade Norges sak.

Ved utgangen av desember 1942 var det i alt ca. 535 000 syketrykpliktige sysselsatte her i landet. Av disse var ca. 150 000 i bygg- og anleggsvirksomhet og av disse igjen var godt og vel 100 000 sysselsatt på tyske og tyskbetonte anlegg. Blant de 100 000 var det dessverre endel som hadde meldt seg frivillig — fristet av høye lønninger — men det var også mange som var blitt skrevet ut i henhold til forordningen som nasistene har gjennomført for å sikre seg arbeidskraft.

Den såkalte arbeidsmobiliseringen har i første omgang til hensikt ytterligere å øke tallet på dem som skal arbeide for tyskerne. Vi har fått opplyst at det i løpet av de nærmeste månedene vil bli skrevet ut 35 000 mannlige arbeidere. Tallet er meget høyt i det en kan regne med at det er ca. 350 000 registreringspliktige menn og kvinner i alt. Da det i stor utstrekning vil bli nødvendig å erstatte de utskrevne menn med kvinner må en altså regne med at hver femte registreringspliktige person vil bli rammet av Quislings nye bestemmelser. Av de nevnte 35 000 mann er det meningen å bruke 7000 til bygging av veier som er viktige for den tyske krigføring. Dobbelte så mange skal tyskerne bruke til jernbaneanlegg (ubekreftet opplyses at 11 000 skal til jernbanearbeid i Finnmark) og resten skal bli stilt til disposisjon for Organisasjon Todt og sendes til de forskjellige byggeplassene.

FLYOFFENSIVEN I FEBRUAR

Det britiske luftvåpen utførte i alt 7000 utflyvninger i februar. Det ble sloppet ned 10 000 bomber over Tyskland og okkupert område, herav 1200 to-toms bomber. I de to voldsomme angrepene mot Essen deltok det hver gang over 400 bombefly, og siste gang ble det sloppet ned bomber som tilsvarte idgivningen fra 12 mill. granater. I Essen er det gjort større skade enn i noe annet sted i Tyskland. 80 av Kruppverkens bygninger er ødelagt, mens 50 er alvorlig skadet. De britiske flytap har vært små. Over Essen var tapene bare 4% av flyene, trass i den voldsomme luftvernild.

DET SVENSKFOLKET REAGERER

Fra alle hold i Sverige strømmet det stadig nye protester inn til regjeringen over dens unnfalleshetspolitikk overfor Nazi-Tyskland. Vi refererer en slik protest:

«Folkepartiet i Göteborg samlet til årsmøte herstiller til landets regjering:

umiddelbart å stoppe de for vårt land vanærende, for vår nøytralitet krenkende og for vår egen sikkerhet farlige transporter av krigsmateriell og tropper til Norge på svenske jernbaner,

ikke å benåse det hungrende norske folk nødvendige livsmidler gjennom import,

å gjenoppta vanlig diplomatisk forbindelse med den lovlige norske regjering,

å gi norske borgere i Sverige samme stilling som tilkommer borgere i andre nordiske land,

innenfor rammen av en klar nøytralitetspolitikk som tar sikte på nordisk samarbeid å bringe det nødvendige Norge all den hjelp vi er i stand til.

Radioapparatene våre blir nå sendt til Tyskland. Nasistene har allerede lenge i det små stjålet større eller mindre lagre av apparater, nå skal resten «eksporteres». Navnesedlene blir tatt vekk og apparatene sendt til byens radioreparatører til overhaling. De norske radioapparater har en verdi av omlag 100 mill. kroner.

«Seniorsveiten» i Oslo hadde stor utflykning søndag 14 mars til utfartskjøene i Undergrunnen og på Majorstua for å sikre seg både hær og skjert fra norske jenter. De holdt hirdfolk løtte vel vikingblodet bruse. Samtidig var det postert sivilldedde «seniorer» i køene, klar til å anmeldte folk som kom med misshagetrynninger. Det kom til en rekke episoder, og flere nordmenn ble arrestert.

Danmark opplever nå en stor mangel på egg. Tyskerne rekvirerer nemlig eggene, stempler dem Ukraine og sender dem til Tyskland.

Den norske ambassade i Washington melder at to skip er overført fra USAs handelsflåte til Nortraship. Det er de første av de båter Norge skal motta i følge overenskomsten fra juli i fjor i forbindelse med låne- og leieoven. Båtene har fått navnet Leiv Eriksson og Fridtjof Nansen.

Ved 12-tiden en formiddag marsjerte en liten tropp på 6 khakidedde engelskmenn og 1 nordmann med tysk vakt fra Akershus gjennom Kirkegt. og Prinsensgt i Oslo. All trafikk stoppet, og folk tok hattene av.

I Belgia er all motstand mot nasistene organisert under en felles ledelse. I spissen sitter et råd hvor alle politiske og religiøse lag er representert. Nestformannen i dette råd, en kommunist, er kommet til London. Han opplyser at motstanden er organisert systematisk over hele landet, i alle distrikter og byer finnes det underavdelinger som leder arbeidet. De illegale aviser ledes også av denne organisasjon.

TIL NORDMENN I SVERIGE!

Det er beklagelige eksempler på at folk som er hjulpet ut av landet har vært losmunnet i Sverige. Uten kritikk har de betrodd hvem som har hjulpet dem og hvem som har klart transporten. Resultatet er blitt at en rekke gode nordmenn på denne måte er blitt fengslet av nasistene. Slik forbyrterisk ubetenksomhet må stanses!

FRANKRIKE KJEMPER!

Fra Bern er det kommet stadig nye opplysninger om den stigende motstand fra det franske folk mot nasistene:

På jernbanestasjonen St. Lazaire i Paris ble en bråndbombe anbragt i en tysk kurer-vogn, hvorved all bagasjen brant opp. I Paris ble en bombe kastet inn i et tysk bordell i St. Denis er et tysk reparasjonsverksted for biler brent opp.

I Neuilly kastet partisaner en bombe inn i tyskerne offisielle byrå. I tallrike bedrifter i Rouen, Sotteville, Quatre Maré, Le Havre og Cherbourg har arbeiderne gjennomført streiket.

Partisaner stoppet i nærheten av Lyon 2 tyske transportbiler, drepte vaktene og beslagla våpnene.

I Paris ble det kastet ned en bombe mot forbimarsjerende tyske soldater, hvorved 15 soldater ble drept.

I nærheten av Marseilles sprengte partisaner et militærtog i luften. I Toulon kastet patrioter en bombe inn i et hotell fullt av tyskere. Flere nasister ble drept.

Partisanbevegelsen brer seg meget sterkt. Mange soldater og offiserer fra den franske hær som skulle demobiliseres tok med seg sine våpen og gikk over til partisanroppene. Små avdelinger av franske patrioter ligger i bakhold, overfaller tyske transporter og ødelegger jernbanene. På linjen Paris—Biarritz og Paris—Marseilles ble 11 tyske tog med tropper og krigsmateriell avsporet bare på en uke.

Et tysk kurerfly nødlandet i Värmland i Sverige. Det viste seg at det inneholdt bla. 15 tyske offiserer i full uniform som kom fra Tyskland tilbake til Norge. Den svenske regjering har ikke grepet inn i denne merkelige form for «kurerjeneste».

NORSKE FLYGERE I KAMP

Norske flygere har hittil i år skutt ned 20 tyske fly uten egne tap. Fredag 12 mars skjøt en norsk jagersquadre ned 5 tyske bombefly og sannsynligvis 1 til under tyskernes forsøk på å rette et overraskende angrep på London. En norsk flyfernik forteller: «Vi hadde vakt og var fullt startklare på plassen. Da ordren kom tok det oss mindre enn 2 min. å komme på vingene. Gjennom radio fikk vi oppgitt posisjonen til de tyske fly. Vi møtte dem over kanalysten. Vi styrte rett på, men de unngikk kamp og fløy forbi oss. Jeg la meg etter det ene og fikk inn en rekke skudd. Først så jeg hvordan det ene vingetuppen løsnest og det slo opp røyk fra maskinen. Så løsnest hele halen, og den «gikk inn». (Styrtet i sjøen.) Vi lå like over vannflaten. Jeg hadde nå brukt opp all ammunisjonen min og snudde for å fly hjem. Jeg ble angrepet av to tyske fly, men de traff heldigvis ikke. Vår Spitfire er hurtigere enn deres Focke-Wulf 190 så jeg fløy fra dem.»

Nordmenn deltar også i tunge bombe-maskiner i toktene over Tyskland. Under det kraftige angrepet på München oppnådde en nordmann blant annet fulltreff på et gassverk, hvilket resulterte i et voldsomt eksplosjon.

EN VELLYKKET NORSK AKSJON

Det britiske marindep. melder: Tidlig søndag morgen den 14 mars gikk norske marinestyrker til aksjon i en norsk fjord. De trengte inn i Fløns havn, senket ved torpedotreff et stort forsyningsskip og satte et midts stort skip i brand, slik at det ble etterlatt synkende. Det tyske kystartilleri åpnet ild uten å treffe. Nordmennene hadde ingen tap.